

Schloss Hof

ODDYCH PO CISÁRSKY

MIMORIADNA VÝSTAVA „SISI – ŽENA A PANOVNÍČKA“

CVIČENIA
PRE 1. STUPEŇ ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

Návrh a koncept: Mag. Elisabeth Jonasch-Preyer a Mag. Georg Lobner
Grafická úprava: Birgit Rieger, www.br-design.at

Obr.: Cisárovná Alžbeta, olej na plátne, Josef Matthäus Aigner, 1868.
© Schloß Schönbrunn Kultur- und Betriebsges.m.b.H./ Fotograf: Alexander Eugen Koller

Schloss Hof

ODDYCH PO CISÁRSKY

ÚLOHA 1

POZORNE SI PREČÍTAJ TEXT! SISI – KRÁSNA CISÁROVNÁ, ČASŤ 1

Táto dávna cisárovná sa volala Alžbeta. V rodine ju však prezývali „Sisi“, a tak jej toto meno prischlo dodnes. Sisi žila pred viac ako 100 rokmi. Narodila sa ako princezná v Bavorsku. To je kraj, ktorý sa i dnes nachádza v Nemecku. Princezná mala veľa súrodencov, s ktorými sa rada hrala. Obľubovala hlavne jazdu na koni, plávanie a turistiku.

Jej staršia sestra Helena sa mala vydať za cisára Františka Jozefa. Ten sa ale zalúbil do Sisi. Cisár a Sisi sa napokon zosobášili. Mladá bavorská princezná sa tak stala rakúskou cisárovnou a neskôr kráľovnou Uhorska. Musela sa odteraz učiť, ako sa má cisárovná správať. Veľmi jej chýbali súrodenci a mama. Sisi a František Jozef mali štyri deti. Volali sa Žofia, Gizela, Rudolf a Mária Valéria.

Cisárska rodina žila v meste Viedeň, ktoré je aj dnes hlavným mestom Rakúska. Tam mali dva krásne zámky: palác Hofburg v centre mesta, kde prebývali počas zimných mesiacov, a zámok Schönbrunn, kam chodievali v lete. Na prázdniny chodievali na hory do kúpeľného mestečka Bad Ischl v Alpách.

Abb 1. Cisárovná Alžbeta, olej na plátne, Josef Matthäus Aigner, 1868.

DOPLŇ CHÝBAJÚCE SLOVÁ!

Sisi bola P_____ z Bavorska.

Jej skutočné meno bolo A_____.

Vydala sa za F_____ J_____.

Cisársky pár žil v meste V_____.

V zime žili v paláci H_____ v centre mesta.

Leto trávila rodina vo veľkom zámku SCH_____.

Sisi a František Jozef mali _____ deti.

Slová na doplnenie:

FRANTIŠEK JOZEF, SCHÖNBRUNN, PRINCEZNÁ, VIEDEŇ, ŠTYRI, HOFBURG, ALŽBETA

Schloss Hof

ODDYCH PO CISÁRSKY

ÚLOHA 2

PREČÍTAJ SI TEXT!

SISI – KRÁSNA CISÁROVNÁ, ČASŤ 2

Cisárovná rada cestovala, obzvlášť milovala Uhorsko a Grécko.

Medzi jej najväčšie záľuby patrili okrem toho aj jazda na koni, šport a písanie básní.

Na svojich zámkoch mala vždy svoju miestnosť na cvičenie s kruhmi a rebrinami.

Sisi taktiež milovala zvieratá, mala veľa koní a psov. Jej obľúbený psík sa volal Bonbon.

Cisárovná mala dokonca aj vlastné kravy, pretože chcela každý deň piť čerstvé mlieko.

Obr. 2: Hofburg Viedeň, Cisárske apartmány, toaletná miestnosť a telocvičňa cisárovnej Alžbety.

Známe sú aj jej dlhé krásne vlasy, ktoré museli denne starostlivo vyčesávať. Kaderníčka jej vlasy niekedy zaplietla a ozdobila diamantovými hviezdami.

Keď Sisi časom zostarla, nechcela byť viac fotografovaná ani portretovaná. Preto si pred tvárou často držala vejár.

O živote cisárovnej Sisi neskôr vzniklo množstvo filmov a kníh. Veľa ľudí dnes navštevuje aj palác Hofburg vo Viedni, kde je možné vidieť Sisinu toaletnú miestnosť i jej cvičebné pomôcky.

DOPLŇ CHÝBAJÚCE SLOVÁ!

Alžbeta najradšej cestovala do krajín U_____ a G_____.

Sisi milovala kone, jedna z jej najväčších záľub bola J_____.

Jej obľúbený psík sa volal B_____.

Mala veľmi krásne a dlhé V_____.

Cisárovná nechcela byť fotografovaná a často si pred tvárou držala V_____.

V paláci Hofburg vo Viedni môžete vidieť jej T_____ a _____.

Slová na doplnenie:

BONBON, JAZDA NA KONI, VEJÁR, TOALETNÁ MIESTNOSŤ, VLASY, TELOCVIČŇA,
GRÉCKO, UHORSKO

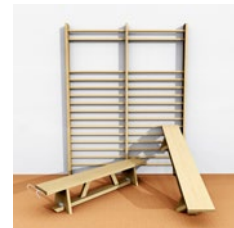
Schloss Hof

ODDYCH PO CISÁRSKY

ÚLOHA 3

ČO KAM PATRÍ? PRIRAĎ!

Cisárovná Alžbeta často cestovala. Sluhovia jej pravidelne balili množstvo kufrov a po príchode jej museli batožinu znovu vybaliť. Pomôžeš služobníctvu odložiť tieto veci na správne miesto?

Schloss Hof

ODDYCH PO CISÁRSKY

ÚLOHA 4

SISI A FRANTIŠEK JOZEF S RODINOU.

Na obrázku vidíš cisára Františka Jozefa, cisárovnú Sisi a ich deti Rudolfa, Máriu Valériu a Gizelu v parku na zámku Gödöllő v dnešnom Maďarsku. Prirad' ústrižky na ich správne miesto na obrázku!

Obr. 3: Cisárska rodina v zámockom parku zámku Gödöllő, olejomalba, Vinzenz Katzler, 1882.

Schloss Hof

ODDYCH PO CISÁRSKY

ÚLOHA 5

CESTOVANIE SO SISI

Cisárovná veľmi rada cestovala.
Vieš nájsť na mapke jej zámky?

MIRAMARE
TALIANSKO

Obr. 4

POSSENHOFEN
NEMECKO

Obr. 5

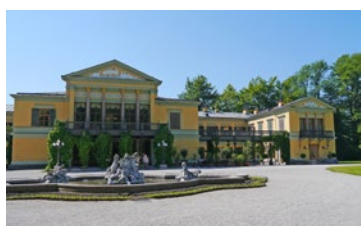
GÖDÖLLŐ
MAĎARSKO

Obr. 6

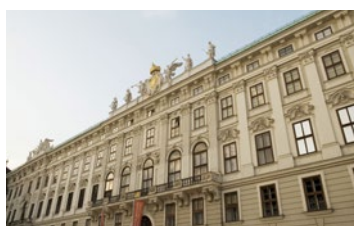

CISÁRSKA VILA V MESTE BAD ISCHL
RAKÚSKO

Obr. 7

HOFBURG, VIEDEŇ
RAKÚSKO

Obr. 8

Schloss Hof

ODDYCH PO CISÁRSKY

ÚLOHA 6

Cisárovná Sisi navštívila veľa rôznych zámkov.
Pomôž jej nájsť k nim správnu cestu!

Obr. 9

Obr. 10: Socha Achilla na
zámku Achilleion na Korfu

ÚLOHA 7

SISINE VEJÁRE

Cisárovná Sisi nosila so sebou vždy vejár. S týmto praktickým doplnkom sa mohla osviežiť pri veľkých horúčavách, alebo si vejárom zakrývala tvár pred zvedavými pohľadmi iných. Jej vejáre boli veľmi krásne.

Obr. 11: Vejár z kolibričieho peria z vlastníctva cisárovnej Alžbety.

Obr. 12: Čierny čipkový vejár z vlastníctva cisárovnej Alžbety.

POMOCOU TOHTO NÁVODU SI MÔŽEŠ VYROBIŤ VLASTNÝ VEJÁR!

Budeš potrebovať: 1 hárok papiera (A4), nožnice, lepidlo alebo lepiacu pásku, drevenú paličku alebo pevný kartónový prúžok, ozdobnú stužku.

Krok 1:

Hárok papiera poskladaj do tvaru harmoniky.

Krok 2:

Prelož harmoniku v strede a rozstrihni ju na dve rovnaké časti.

Krok 3:

Tieto papierové časti prilep z každej strany na drevenú paličku, oblep zlepenú časť lepiacou páskou a previaž ju stužkou. Hotový vejár môžeš ešte dozdobiť podľa svojich predstáv (farbami, kamienkami, pierkami).

TIP:

Ak chceš vytvoriť pestrofarebný vejár, vymaluj papier hneď na začiatku ešte pred skladaním.

ÚLOHA 8

OSEMSMEROVKA – SISINE ZÁĽUBY

Kde sa skrývajú Sisine záľuby?

X	Š	V	B	C	Ô	T	U	K	L
T	E	I	N	E	Č	I	V	C	Q
U	R	P	Í	S	A	N	I	E	N
R	M	B	Z	T	I	W	Č	U	L
I	F	Y	J	O	S	Í	R	Y	E
S	H	S	G	V	T	V	F	S	N
T	E	I	N	A	V	Á	L	P	H
I	O	Č	N	N	L	C	F	O	Ä
K	G	I	Ú	I	O	D	S	Z	U
A	E	I	N	E	D	Z	A	J	Y

Nájdí tieto slová:

JAZDENIE, ŠERM, PÍSANIE, ČÍTANIE, ÚČES, CVIČENIE, PLÁVANIE,
CESTOVANIE, PSY, TURISTIKA

Schloss Hof

ODDYCH PO CISÁRSKY

ZOZNAM OBRÁZKOV

Titulný obrázok & Obr. 1: Cisárovná Alžbeta, olej na plátne, Josef Matthäus Aigner, 1868.

© Schloß Schönbrunn Kultur- und Betriebsges.m.b.H./ Fotograf: Alexander Eugen Koller

Obr. 2: Hofburg Viedeň, Cisárske apartmány, toaletná miestnosť a telocvičňa cisárovnej Alžbety.

© Schloß Schönbrunn Kultur- und Betriebsges.m.b.H./ Fotograf: Lois Lammerhuber

Obr. 3: Cisárska rodina v zámockom parku zámku Gödöllő, olejomalba, Vinzenz Katzler, 1882.

© Schloss Schönbrunn Kultur- und Betriebsges.m.b.H./ Fotograf: Alexander Eugen Koller

Obr. 4: Zámok Miramare, commons.wikimedia.org/ Zairon / CC BY-SA (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>)

Obr. 5: Zámok Possenhofen, commons.wikimedia.org/ Schlaier / CC BY-SA (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>)

Obr. 6: Zámok Gödöllő, commons.wikimedia.org/ Salix39 / CC BY-SA (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>)

Obr. 7: Cisárska vila, commons.wikimedia.org/ Zairon / CC BY-SA (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>)

Obr. 8: Palác Hofburg (Viedeň). © Schloß Schönbrunn Kultur- und Betriebsges.m.b.H./ Fotograf: Lois Lammerhuber

Obr. 9: Cisárovná Alžbeta v dámskom sedle, okolo roku 1950.

© Schloß Schönbrunn Kultur- und Betriebsges.m.b.H./ Fotograf: Alexander Eugen Koller

Obr. 10: Socha Achilla na zámku Achilleion na Korfu, commons.wikimedia.org/ Rosa-Maria Rinkl (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>)

Obr. 11: Vejár z kolibričieho peria z vlastníctva cisárovnej Alžbety.

© Schloß Schönbrunn Kultur- und Betriebsges.m.b.H./ Fotograf: Edgar Knaack

Obr. 12: Čierny čipkový vejár z vlastníctva cisárovnej Alžbety.

© Schloß Schönbrunn Kultur- und Betriebsges.m.b.H./ Fotograf: Alexander Eugen Koller

Ilustrácie: Adobe Stock

RIEŠENIA

ÚLOHA 1

Sisi bola PRINCEZNOU z Bavorska.

Jej skutočné meno bolo ALŽBETA.

Vydala sa za FRANTIŠKA JOZEFA.

Cisársky pár žil v meste VIEDEŇ.

V zime žili v paláci HOFBURG v centre mesta.

Leto trávila rodina vo veľkom zámku SCHÖNBRUNN.

Sisi a František Jozef mali ŠTYRI deti.

ÚLOHA 2

Alžbeta najradšej cestovala do krajín UHORSKO a GRÉCKO.

Sisi milovala kone, jedna z jej najväčších záľub bola JAZDA NA KONI.

Jej obľúbený psík sa volal BONBON.

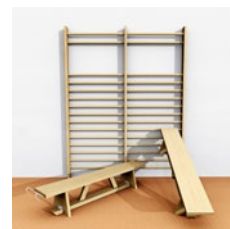
Mala veľmi krásne a dlhé VLASY.

Cisárovná nechcela byť fotografovaná a často si pred tvárou držala VEJÁR.

V paláci Hofburg vo Viedni môžete vidieť jej TOALETNÚ MIESTNOSŤ a TELOCVIČŇU.

RIEŠENIA

ÚLOHA 3

Schloss Hof

ODDYCH PO CISÁRSKY

RIEŠENIA

ÚLOHA 4

Schloss Hof

ODDYCH PO CISÁRSKY

RIEŠENIA

ÚLOHA 5

MIRAMARE
TALIANSKO

POSSENHOFEN
NEMECKO

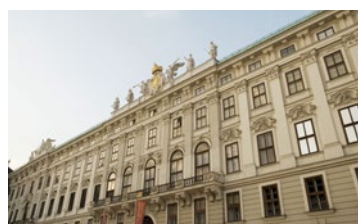
GÖDÖLLŐ
MAĎARSKO

CISÁRSKA VILA V MESTE BAD ISCHL
RAKÚSKO

HOFBURG, VIEDEŇ
RAKÚSKO

Schloss Hof

ODDYCH PO CISÁRSKY

RIEŠENIA

ÚLOHA 6

Obr. 9

Obr. 10: Socha Achilla na
zámku Achilleion na Korfu

RIEŠENIA

ÚLOHA 8

X	Š	V	B	C	Ô	T	U	K	L
T	E	I	N	E	Č	I	V	C	Q
U	R	P	Í	S	A	N	I	E	N
R	M	B	Z	T	I	W	Č	U	L
I	F	Y	J	O	S	Í	R	Y	E
S	H	S	G	V	T	V	F	S	N
T	E	I	N	A	V	Á	L	P	H
I	O	Č	N	N	L	C	F	O	Ä
K	G	I	Ú	I	O	D	S	Z	U
A	E	I	N	E	D	Z	A	J	Y